

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Totius Tractatus De S. Matrimonij
Sacramento R. P. Thomæ Sanches E Soc. Iesv**

Sánchez, Tomás

Coloniæ Agrippinæ, 1624

15. Promißeio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41559

fide, non tenetur quid reparare quoad facta respectu temporis præteriti. Si verò loquamur de in posterum faciendis, tenetur secretè pro foro conscientie dispensationem impetrare, vt retineat locum, ac cætera priuilegia antiquitati prioris professionis irritæ debita, *lib. 7. disp. 37. à nu. 67. vsque ad 68.*

Promissio.

1. Promissio merè interna, homini facta, nõ sufficit ad sponsalia; nec stante iure positiuo; nec attento iure nature obligat. Et sic potest reuocari, *lib. 1. disp. 3. tota.*

2. Promissio mutua requiritur ad sponsalia. Item sufficit repromittere saltem tacitè, per signa manifestantia repromissionem. Et vt censeatur repromissio, non sufficit sola acceptatio promissionis, dicendo, *placet;* vel *accepto,* vel *gratias tibi ago,* *lib. 1. disp. 3. num. 1. & 5.*

3. Promissio acceptata sine repromissione, gratis & liberaliter facta solum promittentem obligat: nisi acceptans differat diu repromissionem. Secus dicendum de promissione respectiua, & per modum contractus facta, dum non accedit repromissio, *lib. 1. disput. 5. num. 12. & 14.*

4. Ex promissione gratuita cum repromissione etiam gratuita consurgunt sponsalia, *lib. 1. disp. 5. nu. 13.* Promissio autem gratuita dicitur, quãdo non agitur de re promissa, sed promittitur ob aliquod beneficium. Secus quãdo agebatur; tunc enim est respectiua, *ibid. nu. 15.*

5. Pro

5 Promissio non mutua, scilicet simplex, acceptata facta animo se obligandi ex genere suo, obligat ex iustitia, & sub mortali; nisi rei promissæ paruitas excuset; & res sint notabiliter mutata, *lib. 1. disp. 5. nu. 20. 21. & 23.*

6 Materia grauis in promissione simplici, vt eius violatio sit mortalis, requiritur quadruplo maior materia, quàm in furto, *l. 1. disp. 3. nu. 24.*

7 Promittens liberaliter vnum sacrum animo se obligandi, si omitat, non peccat mortaliter. Non est tamen simile de voto, *l. 1. disp. 5. num. 25.*

8 Promissio quæcumque sit, siue donatio, vel quicumque contractus in absentia celebratus est reuocabilis ante absentis acceptationem, siue stado in iure communi, siue in iure Regio Castellæ, *lib. 1. disp. 6. nu. 2.* Idem dicendum de iure naturali, *nu. 10.* Quamuis talis promissio, vel donatio fiat fauore causæ piæ, dummodo animus promittētis feratur in rem creatam, & non in Deum; quia tunc obligabit, vt votum, *num. 16. & 17.* Idem dicendum de promissione matrimonij contrahendi, *numer. 24. & 25.*

9 Donatio, siue promissio facta absenti, vt sit irreuocabilis, debet esse intimata per nuntium ad id destinatum siue per epistolam, & acceptata coram illo, & non sufficit acceptatio donatarij collata in promittentis arbitrium, (vt, si volucris accepto) *lib. 1. disput. 6. num. 3.*

§ 4. Idem dicendum de promissione contrahendi matrimonium, *ibid. nu. 28.*

10. Promissio non potest acceptari mortuo iam promittente, quando non missus erat nuntius intimari. Secus, si iam missus erat. At hæredes iam mortui donatarij possunt acceptare, *lib. 1. disp. 6. nu. 5. § 6.*

11. Promissio facta præsentem, & tacentem, est irrevocabilis. Idem dicendum de promissione facta infanti. Et idem de promissione matrimonij, *lib. 1. disp. 6. nu. 10. § 15.* Et quando constat, an donatarius fuerit præsentem, necne, de iure non præsumitur præsentem, *ibid. num. 10.*

12. Quando promissio matrimonij est respectiva, quamvis pia sit, potest revocari ante acceptationem absentis, quocumque pro absente stipulante. Idem dicendum, si promissio fiat nuntio missio ad petendam matrimonij spem. Secus dicendum, si mittatur nuntius non tantum ad petendam matrimonij promissionem, sed etiam ad intimandam: & coram illo sit repromissio facta, quia non sufficit fieri coram quocumque alio, *lib. 1. disp. 7. à nu. 31. vsque ad 35.*

13. Promissio in absentia facta gratuite coram personis, quæ nomine absentis possunt stipulari, non potest revocari illo præsentem in nomine absentis stipulante, & promissio fiat per verba directa in præsentem, vel per verba impersonalia, Secus, si verba dirigantur in absentem.

sentem. Et stipulans casu quo potest, non potest remittere hanc sponsonem, *lib. 1. dis. 7. nu. 36. & 37.*

14 Quando promissio matrimonij facta absenti est causa piã, si verba promissionis ferantur in presentem stipulante presente, nomine absentis, non potest reuocari, quando promissio est gratuita. Item in omnibus casibus in quib. promissio matrimonij facta absenti potest reuocari, potest etiam, licet adsit iuramentum de non reuocando, nisi fiat per modum voti, casu quo potest matrimonium esse materia voti, *libro. 1. disputation. 7. numero. 38. & 39.*

15 Promissio debet esse deliberata ad votum, sponsalia, vel ad quamcunque promissionem v. g. ea deliberatione, quæ sufficit ad peccatum mortale. Nec est signum certum defectus deliberationis, si statim pœniteat, *l. 1. disp. 8. num. 5.* Et promittens debet præmeditari causam, nempe, iram, angustiam morbi, belli, vel aliam passionem, & amorem impellentem, & finem, quem intendit, *ibidem, numero. 7.*

16 Promissio facta animo se obligandi, non tamen adimplendi, obligat, & ex ea oriuntur vera sponsalia. Idem dicendum, si promittens habuit se negatiue non habens explicitè animum se obligandi: habens tamen implicitè, & virtutè, conscientis promissionis naturæ. Secus dicendum, quando nec implicitè, nec explicitè. Item

tè. Item quando promittens tempore fidelitatis habuit animum se obligandi, quamvis fides data statim habeat contrarium, oriuntur vera sponsalia, *libro. 1. disputation. 9. numero. 1. & 2.*

17 Promissio facta animo promittendi, non tamen se obligandi, non obligat, nec ex ea oriuntur sponsalia. Si tamen habuit animum se obligandi solum ad veniale, erunt sponsalia vera. Item promissio cum animo promittendi, non tamen se obligandi iurata non obligat, nec firmatur iuramento, *lib. 1. disp. 9. à num. 5. usque ad 9.*

18 Fictè promittens matrimonium, & sub ea spe deflorans virginem, tenetur sub culpa lethali eam ducere, licet promissio non sit mutua. Nisi vir notabiliter conditione excedat. Quæ disparitas iudicanda est arbitrio prudentis, & fœmina ex verbis, aut alijs claris contenturis facillè potuisset nosse animum facilem promittentis, & timeatur ex eo matrimonio scandalum magnū, vel malus exitus, & fœmina decipiat virum, dicēdo esse virginē, vel existimabat, eā esse virginē. Nec tunc tenetur illi restituere aliquid. Idem dicendum si cum alio fornicatur iam deflorata, *l. 1. disp. 10. à num. 2. usque ad 13.*

19 Fictè promittens virgini tantum habens tactus cum ea, non tenetur eam ducere, sed alio modo restituere. Item non tenetur non ducere, sed providere de nuptijs fœminæ.

deflo-

defloratæ, quando sacris initiatus est, vel alteri matrimonio copulatus, *lib. I. disp. 10. nu. 14.*
 § 15.

20 Vir notabiliter dignior, & præbens indicia ficti consensus, ita ut facile posset præsumere dolum, non tenetur deflorans ea ficta promissione ei aliquid restituere. Si tamen femina ignoravit excessum, aut si novit, taliter ei promisit deflorator, ut prudenter credere potuisset, verè promittere, fictus promissor tenetur restituere, instar vi, vel fraude deflorantis, non tamen ducere, *lib. I. disp. 10. nu. 20.*
 § 21.

21 Fictè promittens matrimonium feminae corruptæ, quam novit corruptam, si tradat corpus, & sub hac conditione, illa tradidit ei corpus, & uterque par conditionis sint, non tenetur ducere: nisi sit vidua bonæ famæ, & infamiam contrahat ex copula, *lib. I. disp. 10. nu. 23. & 24.*

22 Quando sponsalia contrahentes sunt æquales, & alter verè promittit, fictus promissor non tenetur contrahere, quando nullum aliud damnum præter violatam fidem sequitur, *lib. I. disp. 10. nu. 26.*

23 Quando fictus promissor non tenetur ducere, potest rogatus à iudice negare promissionem. Idem dicendum, quoties aliquis verè promisit matrimonium, non tamen tenetur servare fidem ob aliquam causam etiam iurando, intelligendo, ita ut non teneatur,
libro.

libro. 1. disputationum. 10. numero. 27. & 28.

24 Promissio inter impares de ineundo matrimonio, vero animo inita, valida est, nisi magnum scandalum ex eo matrimonio, timeatur, licet non sit inter illos disparitas, *lib. 1. disp. 14. nu. 2. & 3.*

25 Promissio facti alieni, attento iure civili, & Regio antiquo Castellæ, non obligat de-
ptis aliquibus casibus. 1. Si quis suos hæredes aliquid duros, vel facturos promittat. 2. Si promissio fiat in iudicio. 3. Si quis promittat rem pupilli, in eo minimè seruanda. 4. Si promittens se ad aliquam pœnam astringat. 5. Quando promissio est facti illius, quem promissor cogere potest, vt fiat, & c. 6. Si promissio est matrimonij alieni. 7. Si accedat iuramentum, quæ valida est iure canonico in foro conscientiæ, & attento iure nouissimo Castellæ, *libro. 1. disputationum. 24. à numer. 1. vsque ad 10.*

26 Promittens matrimonium pro absente, & inscio, etiam iuramento præstito, non est perurij reus, sed tenetur bona fide, & absque fraude, & fictione, adhibere omnem diligentiam, quam rei qualitas exposcit. Quod si alter adhuc nolit, liber manet. Si tamè negligens fuerit tenetur per se ipsam id præstare quod alius effecturus erat. Quod si minimè possit, tenetur quantum id fieri intererat, damnaque ex ea omissione subsequuta restituere, & non implet tenens repidè, & simulatè, *l. 1. d. 24. à n. 11 vsq; ad 13.*

27 Pro-

27 Promissio facta tempore inhabili, non obligat tempore habili, *libro. 1. disputat. 50. numer. 6.*

28 Promissio de matrimonio in eundo deobligat, rebus mutatis, etiam existente in mora promittente, quoad matrimonium, licet res ante moram non essent mutatae; non tamen quoad restitutionem damni ex ipsa mora causari, *l. 2. dis. 62. nu. 5.*

29 Promittens prodigè meretrici, peccat, & tenetur adimplere, *libro. 1. disputat. 14. numer. 5.*

30 Promittens factum alienum, faciens, quod in se est, eximitur à pœna attentio iure communi, & Regio Castellæ, licet affirmasset, se cum effectu facturum. Si tamen promittens sciebat se id minime obtenturum, aut dubitabat, deceptique in eo promittendi modo, tenetur in foro conscientiae restitutionem rei promissæ restituere. Item debetur compensatio facti alieni, quando constat de animo contrahentium se volentium obligare in omni euentu, *l. 1. tota disp. 25.*

31 Promissio inter dominum, & seruum minime valet, quoad obligationem civilem; secus, quoad naturalem, *libr. 7. disputat. 24. numer. 22.*

Quarta.

1 Quarta coniugis defuncti pars bonorum debita superstiti paupertate laboranti, refer-